

Nieuwsflits F₃O - 2012 nr. 1

Beste mensen,

Met het oog op de komende vakantieperiode een goed moment om u weer op de hoogte te brengen van alle ontwikkelingen op het gebied van de houten palen problematiek in Nederland.

In deze Nieuwsflits de volgende onderwerpen:

- Van de bestuurstafel
- Nieuws van de richtlijnen commissie
- Overzicht leden en participanten
- Nieuwtjes en weetjes
- De houten heipalendag in januari 2013

Van de bestuurstafel

We zijn ondertussen halverwege 2012 en in het eerste half jaar is veel gebeurd. Een korte terugblik wat zoal is gepasseerd:

In januari is de nationale heipalendag georganiseerd en was opnieuw een succes. Dit jaar was de locatie, de Petrus Bandenkerk in Overschie, tevens onderwerp van de middag, met een live funderingsinspectie. Door een aantal leden van F3O is een bijdrage geleverd aan het funderingsonderzoek bij de kerk. De opkomst was wederom groot, zo'n 140 deelnemers. Het programma bestond uit 11

afwisselende presentaties over actuele ontwikkelingen, nieuwe inzichten, aanpalende onderzoeksvelden en heipaalconstructies onder interessante gebouwen. Op de website van F3O is het verslag en zijn alle presentaties terug te vinden. Ook voor wie er niet zijn geweest zijn de presentaties echt de moeite waard om te bekijken en dragen bij aan de kennisontwikkeling in ons vakgebied.

Nu we het over de website hebben. Deze is recentelijk geheel op de schop gegaan. De website is nu overzichtelijker en informatie is gemakkelijker terug te vinden, zie www.f3o.nl. In de nieuwe opzet zijn onze leden prominenter weergegeven en zijn directe links gemaakt naar hun websites en naar de desbetreffende contactpersonen. Voor bezoekers van de site is het nu heel eenvoudig om direct contact te leggen.

Het bestuur van F30 heeft overeenstemming bereikt met SBR/CUR om de richtlijn onder auspiciën van SBR/CUR uit te brengen. Het idee hierachter is dat een SBR/CUR-richtlijn eerder door overheden zullen worden gebruikt als officiële richtlijn. Zie hierover meer bij het hoofdstuk richtlijnen.

Op het virtuele sociale netwerk voor vakmensen LinkedIn heeft F30 een eigen Group aangemaakt. Het bestuur nodigt u uit om dit medium te gebruiken voor nieuwtjes, tips en dergelijke die voor ons netwerk interessant zijn.

In het najaar (29 en 30-11) wordt door F30 een praktijkcursus funderingsonderzoek georganiseerd. De eerste cursus in Nederland waarin theorie en praktijk worden gecombineerd. Deze tweedaagse cursus wordt jaarlijks gegeven en alle aspecten rondom het inschatten van de kwaliteit en de levensverwachting van oude funderingen komen aan bod en adviesvaardigheden worden daadwerkelijk geoefend. De flyer van deze cursus en het inschrijfformulier zijn op de website te downloaden. Er zijn al een aantal aanmeldingen binnen, dus haast u als u hieraan dit jaar wilt deelnemen.

In het voorjaar van dit jaar is het Kennis Centrum Aanpak Funderingsproblematiek (KCAF) officieel van start gegaan. Naar aanleiding van politieke druk is KCAF opgericht om gedupeerde eigenaren, belangenorganisaties, overheden, banken, opleidingsinstituten en verzekeringsmaatschappijen te ondersteunen met praktische, juridische en financiële kennis betreffende de funderingsproblematiek in Nederland. Omdat er vele raakvlakken zijn met de doelen van F30 heeft het bestuur enkele keren overleg gehad met het bestuur van KCAF. Daaruit is voortgekomen dat beide organisaties zullen samenwerken met respect voor elkaars doelstellingen. Die van F30 zijn primair gelegen bij de kennis en kennisopbouw van onderzoeksmethodieken, beoordelingen over de kwaliteit en degradatieprocessen van bestaande funderingen. KCAF houdt zich vooral bezig op het gebied van voorlichting, inventarisatie van problemen, opleiding van meer algemene kennis over bestaande funderingen, funderingsherstel, funderingsbegeleiding en het voorbereiden van beleid en richt zich vooral op alle belanghebbenden die te maken met de funderingsproblematiek van bestaande woningen. Dit aantal is groeiend en kan volgens Deltares oplopen tot wel 400.000 panden. Dit toont aan dat beide organisaties nu, maar zeker in de nabije toekomst een belangrijke rol kunnen spelen binnen de funderingsproblematiek bij bestaande woningen (zowel op palen als op staal gefundeerde woningen).

Er is door het IKOB-BKB een initiatief gestart met als doel te onderzoeken in hoeverre er behoefte bestaat om te komen tot een certificeringsregeling voor onderzoek, advies en herstel van bestaande funderingen. Vragen vanuit de markt en het verschijnen van de F30-richtlijnen en het Handboek Funderingsherstel (SBR/CUR) zijn mede aanleiding voor deze bijeenkomst. Het bestuur is een groot voorstander van kwaliteitsborging en zal zich beraden of certificering de methode is om dit te bereiken.

Voor de jaarlijkse F30-excursie voor leden en participanten worden een aantal opties onderzocht. Het blijkt echter niet eenvoudig om een geschikte locatie te vinden, waar we met een relatief grote groep mensen langs kunnen komen. Mocht u een idee hebben, laat het ons dan weten.

Nieuws van de richtlijnen commissie

In januari is de richtlijn gepresenteerd voor de beoordeling van funderingen op staal. In de praktijk worden deze ook regelmatig, en zeer verschillend, beoordeeld. De aanleiding voor onderzoek is vaak gelegen in de aanwezigheid van scheuren en/of ongelijkmatige verzakkingen in een pand en de vraag hoe hiermee om te gaan. Deze richtlijn is ook weer vrij beschikbaar zijn via onze website.

Na de zomer zal de gezamenlijke F30 / SBR / CUR richtlijn onderzoek en beoordeling van houten paalfunderingen onder gebouwen uitkomen. Voor F30 is dit het bewijs dat deze richtlijn in een behoefte voldoet. We hopen dat dit aanleiding zal geven voor gemeenten om de richtlijn als voorschrift te eisen bij projecten waar de gemeenten op een of andere manier zijn betrokken.

Er is een CUR-commissie actief voor de beoordeling van binnenstedelijke kademuren. Enkele leden zijn binnen deze commissie actief. F30 is ook betrokken om het onderzoek naar houten paalfunderingen te stroomlijnen en te laten aansluiten op de huidige richtlijnen.

Update leden en participanten

Sinds het vorige overzicht (zie nieuwsflits 2012-nr. 2) hebben de volgende personen / bedrijven / instellingen zich als lid of participant aangemeld. Ook u kunt zich aanmelden of belangstellenden vragen participant te worden.

Leden

Nebest (S. Lobbe)
Gemeente Zaanstad (J. Korver)

Participanten

Dhr. van Workum (Markum Sted. Ontwikkeling.)
Dhr. Boonstoppel (P&G Hooghwerff)
Dhr. Dreis (Provincie Fryslan)
Dhr. Vianen (Vianen Bouwadvies)
Dhr. Bakker (DS Bouw)

F30 heeft nu 16 leden en 24 participanten en dit is een stijging van 30% ten opzichte van het aantal een jaar geleden. Op de website www.f30.nl is het complete overzicht van de leden en participanten te zien. Van de leden zijn hun websites en contactgegevens eenvoudig te vinden en zonodig d.m.v. een "klic" te verkrijgen.

Nieuwtjes en weetjes

Suzanne de Lange is in 2011 afgestudeerd aan de TUD op het onderwerp “Partieel funderingsherstel van bouwblokken”. Het verslag behandelt het probleem van funderingsherstel bij woningen binnen bouwblokken en komt tot de conclusie dat niet partieel, maar funderingsherstel van de gehele bouweenheid vaak de beste oplossing is. Het verslag is via de KCAF site te downloaden:

http://www.kcaf.nl/site/index.php/site/funderingsherstel_publicaties_derden

Bij funderingsherstel heeft met name de Gemeente Zaanstad een voorkeur voor het persen van palen. Terecht is men bang voor trillingen tijdens heiwerk.

Als men toch wil heien komen er strenge regels in de omgevingsvergunning en moeten de trillingen gemeten worden.

Nog geen aandacht is er voor het maken van de inkassingen. Bouwberaad B.V zaagt deze inkassingen met een kettingzaag. Als daarna de stenen met een zeer lichte breekhamer worden losgemaakt van elkaar is er nauwelijks trilling. De meeste bedrijven zagen slechts een klein deel met een cirkelzaag en hakken het vervolgens met een 10 kg luchthamer weg. Deze trillingen zijn gemeten en blijven niet onder de SBR norm. Hierop wordt vaak niet gecontroleerd.

Volgens Bouwberaad wegen de meerkosten van zaagwerk met een kettingzaag ruimschoots op tegen de schade die wordt voorkomen. Hieronder 2 foto's:

Techniek & Methode is betrokken geweest bij het opvijzelen en verplaatsen van Daams' Molen in Vaassen. Op de website daamsmolen.nl zijn veel foto's en filmpjes te bekijken van het hele proces. Leuk om te zien.

In 2012 is door Baars-CIPRO de SubWooT indringingsmeter (foto 1) voorgesteld op de Nationale Heipalendag. De SubWooT indringingsmeter is net als de 'Pilodyn 6J-SW' en de 'Specht' een instrument waarmee de buitenste schil van (funderings)hout gestandaardiseerd beproefd wordt. De SubWooT is specifiek ontwikkeld om onderwater ingezet te worden en heeft in deze omgeving enkele grote voordelen. De SubWooT wordt niet door een duiker afgelezen, de data wordt direct digitaal aan de oppervlakte verwerkt, en het doorontwikkelde werkingsprincipe van de SubWooT is ongevoelig voor vuil. De naald van de SubWooT wordt anders dan bij de Pilodyn 6J-SW en de Specht niet in het hout geschoten maar gedrukt, waarbij de indringing van de naald in het hout en de benodigde kracht om de naald het hout

in te drukken continu gemeten worden. Er ontstaat een kracht-indringingsdiagram . Voor meer informatie kunt u contact opnemen met ir. Jeroen Baars .

Foto: SubWooT indringingsmeter.

Er zijn twee wetenschappelijke publicaties verschenen over de hout palenproblematiek. Het ene artikel geeft een overzicht van de problematiek en het andere artikel handelt over de oorzaak en variatie van aantasting onder water. De artikelen zijn nu online beschikbaar en worden in de loop van dit jaar ook gedrukt: Klaassen R.K.W.M. & J.G.M Creemers 2012 Wooden foundation piles and its underestimated relevance for cultural heritage. <http://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1296207412000465> / r.klaassen@shr.nl
Klaassen R.K.W.M. & B.S.Overeem 2012 Factors that influence the speed of bacterial degradation. <http://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1296207412000489> / r.klaassen@shr.nl)

CUR-Funderingstechniek bundelt kennis in handboek

(artikel overgenomen uit Cobouw)

Alle beschikbare kennis over funderingsproblemen is sinds vandaag gebundeld in het Handboek Funderingsherstel. Burgers en bouwbranche kunnen het CUR-boekwerk gebruiken als leidraad bij technische, verzekerings- en financiële vragen.

De komende twintig jaar worden funderingsproblemen verwacht bij zo'n 300.000 Nederlandse woningen, goed voor totale herstellkosten van ruwweg 10 miljard euro. "Raar natuurlijk dat tot op heden geen houvast bestond waaraan de funderingsbranche moet voldoen. Wij hebben daarom alle aspecten rond funderingsproblematiek in kaart gebracht", zegt André Opstal (Ingenieursbureau Gemeentewerken Rotterdam). Hij leidde de CUR/SBR-commissie die een jaar aan het boek werkte. Dat gebeurde met hulp van 51 toonaangevende partijen uit de funderingsbranche (aannemers, ingenieursbureaus), schadeverzekeraar Delta Lloyd en de Stichting Platform Fundering Nederland (SPFN). Het boekwerk geeft

gedetailleerd de mogelijke oorzaken van funderingsproblemen weer, plus de herstelmethodenvoor diverse soorten paalfunderingen en funderingen op staal. Daarnaast helpt het boek onder meer bij het bepalen van funderingshersteleenheden, het in kaart brengen van juridische aspecten en het opstellen van stappen- en financieringsplannen en vergunningen. Burgers met een funderingsprobleem kunnen er zelfs voorbeeldbrieven en -offertes in vinden. Voor hen is het boekwerk gratis te downloaden vanaf de site van het Rotterdamse funderingsloket (www.rotterdam.nl/funderingsloket). Bedrijven, gemeenten en corporaties moeten ervoor betalen, maar van strenge controle zal geen sprake zijn.

De houten heipalendag in 2013

De jaarlijkse bijeenkomst is in januari 2013 gepland. De voorbereidingen voor de heipalendag 2013 zullen na de zomer reeds starten. Om tot een wederom gevarieerd en aansprekend programma te komen verzoeken wij u suggesties voor onderwerpen aan te dragen. Heeft u suggesties voor onderwerpen op de heipalendag, graag contact opnemen met p.nelemans@f3o.nl of r.klaassen@f3o.nl.

Onderwerpen die reeds op de agenda staan zijn: bouwhistorie, nieuwe onderzoeksmethodieken, nieuwe inzichten, nieuwe leden, projecten met nieuwe funderingen, enz.

Bouwe Olij van Strackee Bouwadvies BV kwam met de volgende interessante suggestie: *“Constructeurs kunnen zich registreren in het constructeursregister. Dit is een openbaar register waarin kennis en ervaring getoetst worden. Onderdeel van het register is een permanente educatie. Constructeurs behalen studiepunten uit cursussen en studiedagen. Volgens mij komt de heipalendag ook in aanmerking voor twee studiepunten. Dit zou tevens statusverhogend zijn voor de heipalendag. Nodig hiertoe is dan even overleg met het constructeursregister, en het houden van een presentielijst.”*

Het bestuur pakt deze goede suggestie op. Bouwe, bedankt voor deze suggestie.

Branchevereniging

We nodigen hierbij een ieder uit om de nieuwsflits en/of de website te verlevendigen met uw korte nieuwsflits. Het bestuur zal als een soort redactiecommissie optreden om regie te voeren en bijvoorbeeld de inbreng te beoordelen op onafhankelijkheid en nieuwswaarde. Help ons om van F₃O een actieve en breed georiënteerde vereniging te maken. Voorstellen kunnen worden ingediend bij de secretaris p.nelemans@f3o.nl